

3.4
РОКИ

АННА ГРЕСЬ

РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ

- Навчаємо спілкуватися
- Розвиваємо здорову самооцінку і впевненість у собі
- Допомагаємо дитині стати сміливою
- Розвиваємо уяву

Харків
2018

ВІТАЄМО ВАС, МУДРІ БАТЬКИ!

Ви сміливо можете вважати себе дуже добрими батьками, тому що серйозно ставитеся до дорослішання свого малюка. Чудово, що ви звертаєте увагу не лише на те, як розвивається його пам'ять або мовлення. Це дуже правильно, коли дорослі намагаються приділити увагу всім аспектам розвитку своєї дитини.

У цій книжці-допомагайці ви знайдете відповіді на запитання, що стосуються дитячого спілкування, зможете допомогти своїй дитині позбутися страхів, розвинути креативне мислення, сформувати здорову самооцінку.

ЯК СПІЛКУЄТЬСЯ МОЯ ДИТИНА?

Ще вчора ваш малюк вважав за краще грати лише з іграшками, а вже сьогодні щосили тягне вас саме до тієї пісочниці, у якій граються такі ж дітлахи. Саме тут розпочинається справжнє спілкування. Поступово налагоджується спільна гра і виникають конфлікти, сварки, образи. Але ж так і має бути, адже навчитися спілкуватися інакше не можна. Проте якщо ми хочемо, щоб малюк пройшов цей період звикання і навчився спілкуватися без значних проблем і з однолітками, і з дітьми іншого віку, і з дорослими, варто все-таки приділити цьому увагу.

Дуже важливо не просто спостерігати з боку або втручатися, даючи дітям свої «розумні» дорослі поради. Треба поставити себе на місце малюка і дивитися на кожну ситуацію його очима. Чому він не наважився попросити іграшку? Навіщо він сказав іншому малюкові погане слово? Чому малюк ніяковіє, якщо поруч опиняється хтось трішечки сильніший за нього?

Хочете зрозуміти, чи вільно спілкується ваш малюк? Тоді дайте відповіді на запитання нижченаведеного тесту.

ТЕСТ

Позначайте відповідь «ТАК» знаком «+», відповідь «НІ» — знаком «-».

- Чи прагне малюк спілкуватися з іншими дітьми?
- Чи легко йому заводити нові знайомства?
- Чи можете ви сказати, що ваша дитина віддає перевагу спільним іграм з дітьми над іграми наодинці?
- Чи вміє малюк обмінюватися іграшками?
- Чи часто він має можливість поспілкуватися зі своїми однолітками?
- Чи розгублюється ваш малюк, спілкуючись із дорослими?
- Чи охоче малюк спілкується з дітьми, старшими за нього?
- Чи легко він приймає правила гри?
- Чи можете ви сказати, що коли до малюка звертаються незнайомі йому люди, він не розгублюється і легко йде на контакт?

РОЗКАЖИ ПРО СЕБЕ

Щоб познайомитися як слід, треба також розповісти про себе. Поглянь на малюнки-підказки і скажи, що ти любиш або чим ти найбільше любиш займатися.

Нотатки для дорослих

Малюкам ще складно розповідати про себе. Їм простіше відповідати на запитання. Тому запитуйте в малюка:

- Ти любиш малювати?
- Ти любиш співати? Тощо.

НАВЧАЄМО СПІЛКУВАТИСЯ

ТВОЇ ДРУЗІ

Як звать твоїх друзів? Назви їхні імена.

Нотатки для дорослих

Допоможіть малюкові згадати імена його друзів і запишіть їх на кульках. Можна поговорити про хороші риси кожного друга.

ВВІЧЛИВІ СЛОВА

Разом з кошеням Пушком і його друзями вивчи ввічливі слова, які допомагають познайомитися і подружитися.

Здрастуй!

Привіт!

Як тебе звуть?

Нумо грати разом!

Я радий тебе бачити.

Як твої справи?

Нотатки для дорослих

Не слід просто заучувати ввічливі фрази. Набагато цікавіше разом з іграшками розіграти ситуації зустрічі, знайомства. Це можуть бути ігри «Йдемо на гостину» або «Нові друзі», коли малюкові треба буде включити такі фрази в ігровий діалог.

ПОДАРУНОК ДЛЯ ДРУГА

— Нумо один одному подарунки дарувати! — запропонував їжачок Дмитрик. — Просто так, щоб приємне зробити. І щоб ніхто спочатку не знав, хто йому подарунок зробив.

- Знайди й покажи, які подарунки кому призначені.

Нотатки для дорослих

Запропонуйте малюкові зробити маленькі сюрпризи іншим людям. Це нескладно. Нехай малюк вчиться отримувати від цього задоволення.

ЯК ТЕТЯНКА ЗРОЗУМІЛА, ЩО ВОНА СКРИВДИЛА ЛЮСЮ

- Пограймо в магазин, — запропонувала білочка лисичці.
- Ні, краще в перукарню. Якщо не хочеш, я взагалі з тобою не гратиму! — образилася Тетянка і пішла.
- Шкода, що ми так і не пограли, — подумала лисичка. — Треба повернутися до Люсі і попросити пробачення.
- Допоможи лисичці знайти білочку. Де ж вона сховалася?

Нотатки для дорослих

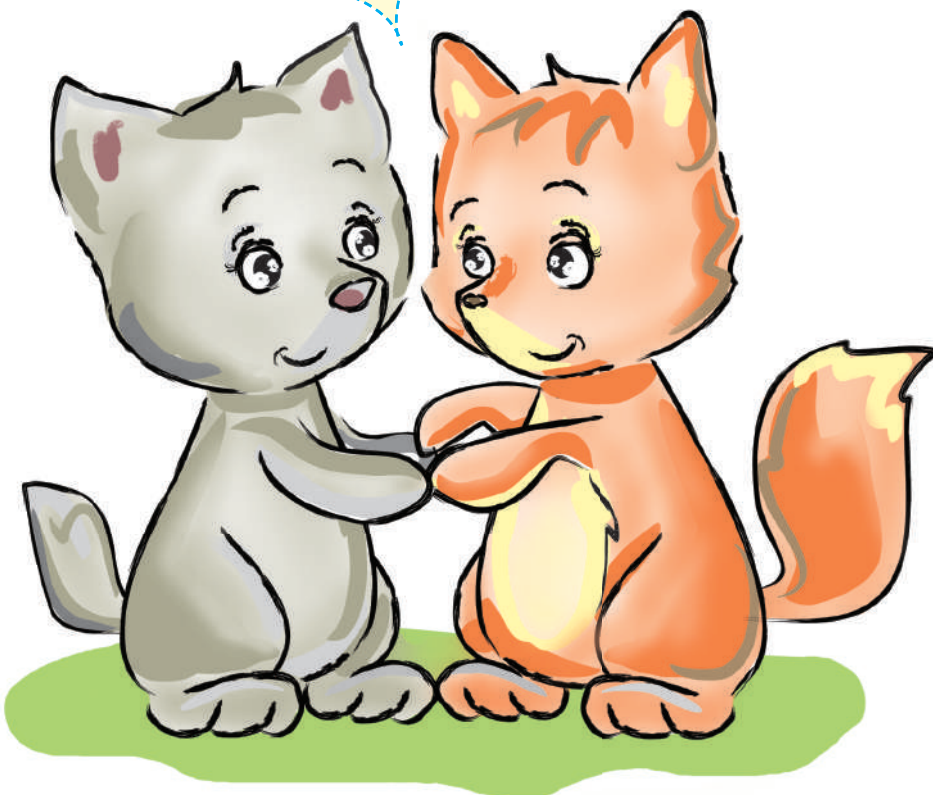
Важливо навчати малюка в ситуації конфлікту вміти піти назустріч і визнати свою неправоту.

ЯК ПОМИРИТИСЯ?

Посварилися якось лисичка Тетянка і вовченя Сеня. Цілих три дні не розмовляють. Вирішив Пушок їх помирити.

- Через що ви посварилися? — запитує.
- Та ми вже не пам'ятаємо, — говорять лисичка і вовченя.
- Тоді вивчіть мирилку й поміряться, — порадив Пушок.
- Вивчи мирилку й ти.

Мирилка летіла,
На плече сіла,
Сказала тихенько:
— Миріться швиденько!

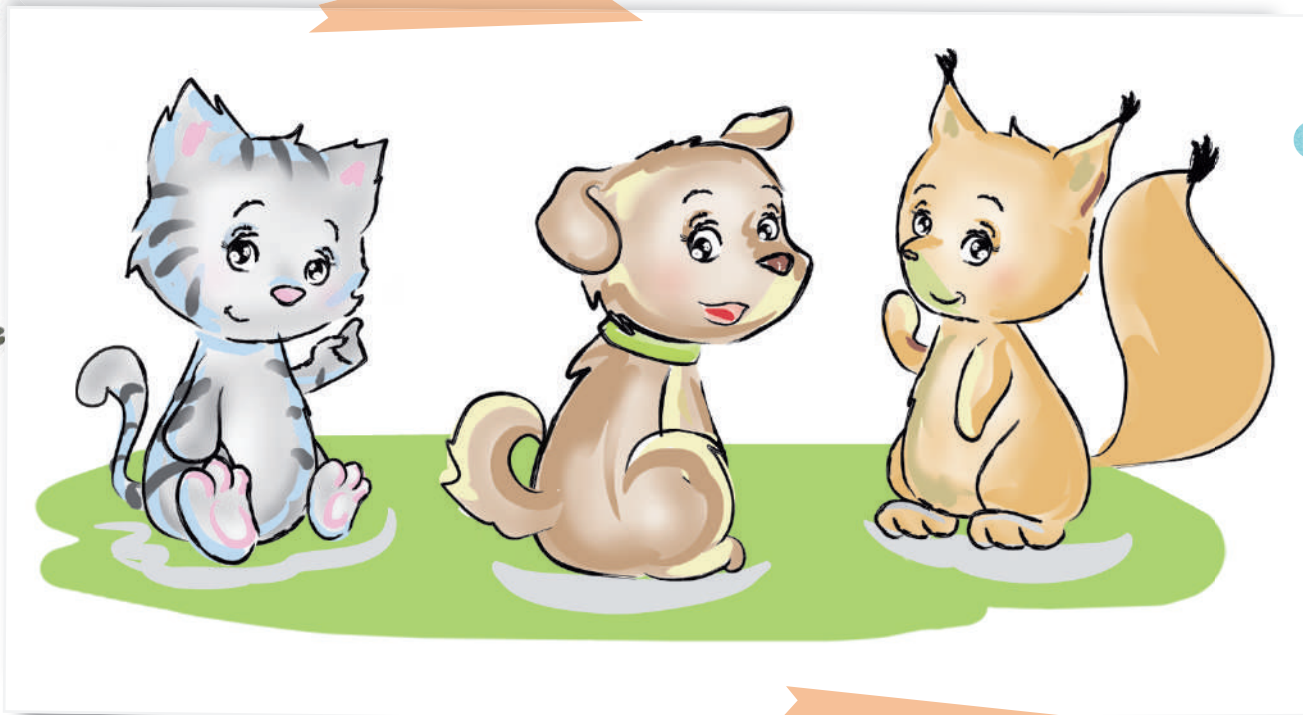
Нотатки для дорослих

Маленькі діти не сваряться надовго. Однак зробити перший крок їм дуже непросто. Ось такі віршики-мирилки допомагають помиритися без особливих зусиль.

РОЗВИВАЄМО ЗДОРОВУ САМООЦІНКУ І ВПЕВНЕНІСТЬ У СОБІ

ОСОБЛИВІ ПРИКМЕТИ

- Виявляється, у мене є особлива прикмета! — гордовито говорить кошеня Пушок.
- А що це означає? — запитало цуценя Дружок.
- У мене одне вухо біле, ось. Мама говорить, що оскільки в інших такого немає, то це моя особлива прикмета.
- А в мене теж є особлива прикмета. У мене хвостик кільцем.
- А моя особлива прикмета — китиця на хвосту, — говорить білочка Люся.
- Чи маєш ти особливі прикмети? Поглянь на себе в дзеркало або розглянь свої фотографії. Які особливі прикмети тобі вдалося знайти?

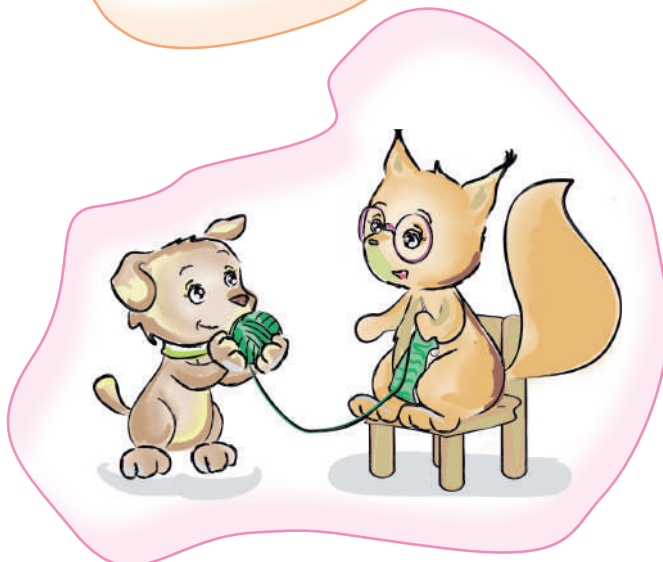

Нотатки для дорослих

Дослідження свого зображення є дуже корисним для підвищення самооцінки. Усвідомлення того, що в дитини є особливі, тільки її особисті прикмети, допомагає їй зрозуміти власну унікальність, несхожість на інших.

ДОБРІ СПРАВИ

- Моя мама говорить, що треба робити добрі справи, — поділилася лисичка.
- А які це справи? — запитує зайченя Антошка.
- Наприклад, зробити годівницю для птахів або поступитися місцем в автобусі.
- А я полагодив іграшку для меншої сестрички — це теж добра справа?
- Звичайно! Ти молодець!
- Розглянь малюнки і розкажи, які добрі справи зробили звірята. А які добрі справи робиш ти?

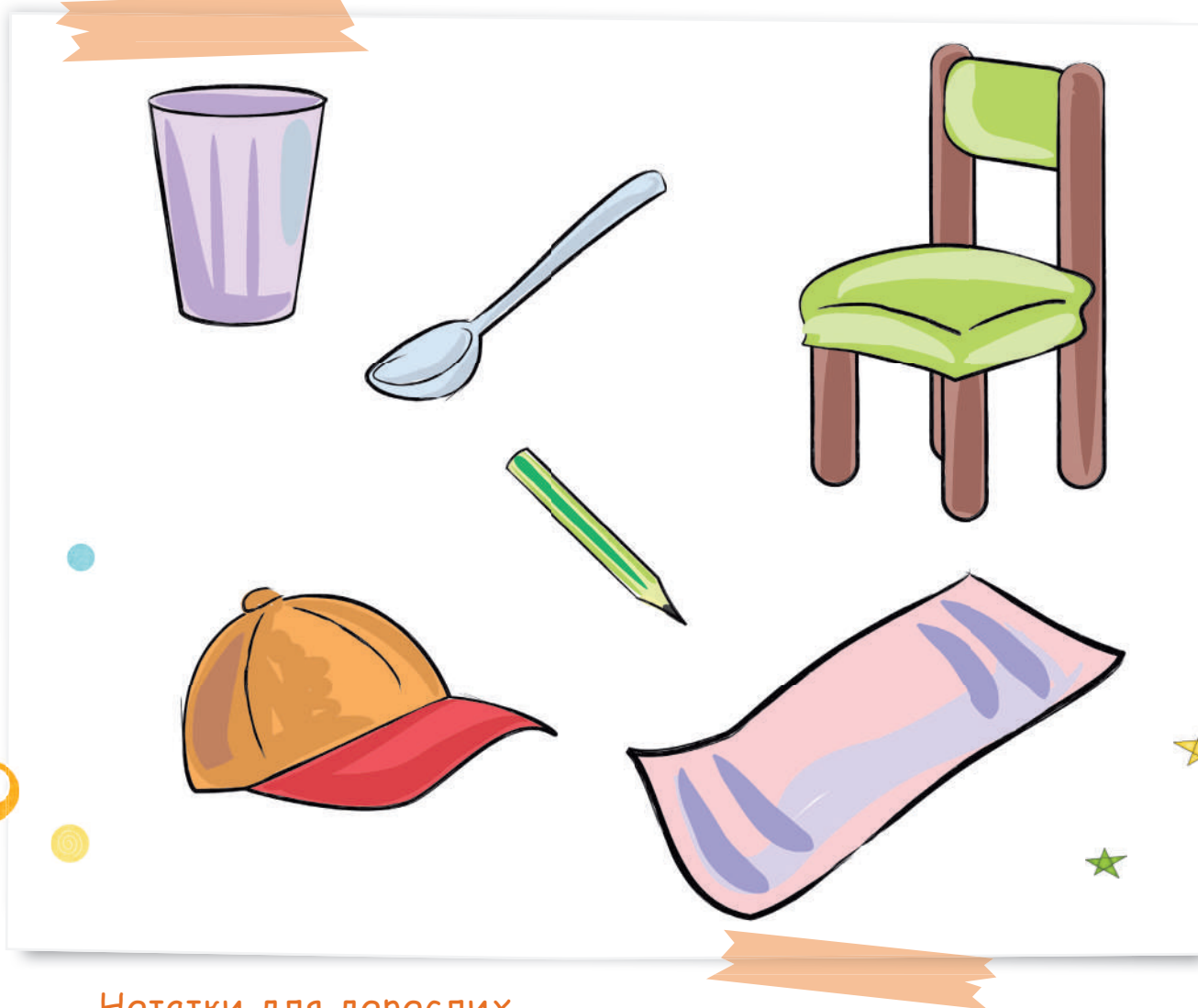
Нотатки для дорослих

Обговоріть з малюком, які справи можна вважати добрими. Можете разом скласти список посильних дитині добрих справ і допомогти малюкові їх виконувати. Не забувайте хвалити!

УЯВЛЯНДІЯ

Одного разу звіряти грали у гру «Уявляндія». Ось які в неї правила. Потрібно придумувати, як незвичайно використовувати звичайнісінькі предмети. Ось, наприклад, така проста річ, як парасолька. Звичайно, можна просто сховатися під нею від дощика.

- А можна сховатися і від сонечка, — запропонувала білочка Люся.
- Або збирати в нього малину, як у кошик, — вирішило ведмежа Мишко.
- А можна влаштувати з парасольки гніздо для пташок, — сказав Пушок.
- Спробуй придумати, як можна використати ось такі речі.

Нотатки для дорослих

Незвичайне використання звичайнісіньких речей — чудова вправа для тренування мислення та уяви. Пропонуйте малюкові придумати якнайбільше можливих варіантів. У цю гру весело грати і в дитячій компанії.

ЗАБАВНІ ХМАРИ

Одного разу їжачок Дмитрик сидів на березі річки і спостерігав, як небом плывуть хмарки.

— Ось хмаринка, схожа на кораблик. А ось ця хмаринка схожа на кумедне цуценя, яке скаче небом, — міркував їжачок.

- Як ти вважаєш, на що або на кого схожі хмаринки на малюнку?

Нотатки для дорослих

Це завдання можна виконувати на вулиці. Розглядайте справжні хмарки, намагаючись побачити в них знайомі контури. Запропонуйте малюкові замалювати ті хмаринки, які він нещодавно бачив на прогулянці.